

ת"פ 56969/06/16 - תביעות צפת נגד רמי חדאד

בית משפט השלום בקריית שמונה
ת"פ 56969-06-16 תביעות צפת נ' חדאד

בפני
בעניין: כבוד השופטת רות שפילברג כהן
תביעות צפת

המאשימה

נגד

רמי חדאד

הנאשם

גזר דין

כתב אישום ורקע

1. הנאשם הודה, במסגרת הסדר טיעון, בכתב אישום מתוקן שייחס לו עבירות **איומים** - לפי סעיף 192 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 **וחבלה במזיד ברכב** - לפי סעיף 413 לחוק העונשין.

על פי כתב האישום המתוקן, ביום 2/3/16, שעה מדויקת אינה ידועה למאשימה, לאחר שהודיע המתלונן - מורה נהיגה בבית ספר "נמרוד סער", לנאשם כי לא יעביר אותו טסט וביקש ממנו לקחת את טפסיו ללימוד נהיגה, קילל אותו הנאשם. המתלונן מסר לנאשם את הטפסים ועזב את המקום.

בהמשך לכך, סמוך לשעה 16:20 בזמן שהמתלונן העביר שיעור נהיגה לתלמיד אחר, הגיע הנאשם רכוב על אופניו, ניגש למתלונן והחל לצעוק עליו כי הוא רוצה את כספו ואיים עליו כי "זה יהיה הסוף שלו וכי הוא לא יצא חי מזה". המתלונן, שרכבו עמד בצומת, החל לנסוע אחורה, או אז הכה הנאשם את המראה הימנית-קדמית של הרכב ושבר אותה.

2. ביום 17/1/17 הגיעו הצדדים להסדר טיעון, לפיו כתב האישום תוקן לנוסחו שפורט לעיל, הנאשם הודה בלי שהורשע ונקבע כי הוא ביצע את העבירות המיוחסות לו. עוד הוסכם בין הצדדים כי יוגש לגבי הנאשם תסקיר שרות המבחן שיבחן גם את שאלת ההרשעה. יחד עם זאת ב"כ המאשימה ציין באותו מעמד, כי עמדת המאשימה היא להרשיע.

תסקיר שרות המבחן

עמוד 1

3. על פי התסקיר מיום 3/5/17, הנאשם בן 20, יליד לבנון, הגיע עם משפחתו לישראל בהיותו בן 3 בעקבות נסיגת צה"ל מלבנון.

הנאשם סיים 12 שנות לימוד ללא תעודת בגרות. מסר כי סבל מהפרעות קשב וריכוז ונטל ריטלין אך הפסיק בשל תופעות הלוואי שגרמה לו התרופה.

הנאשם שיתף כי נפגע בתאונת דרכים מרכב צבאי, הוגדר כפצוע אנוש וקיבל טיפול פיזי ונפשי, ומסר כי בעקבות הניתוחים הרבים שעבר לא גויס לצה"ל בשל פרופיל נמוך אם כי היה לו רצון להתגייס.

הנאשם מסר כי בגיל ההתבגרות השתמש תקופה קצרה בחשיש ובגראס בנסיבות חברתיות. **הנאשם סירב לעבור בדיקת שתן.**

שרות המבחן מסר כי לנאשם אין עבר פלילי.

בהתייחסו לעבירות - הנאשם קיבל אחריות חלקית לביצוען. מסר כי המתלונן לא החזיר לו כסף שהוא חייב לו וכאשר לא הצליח לאתרו בטלפון, ניגש לרכבו במהלך שיעור נהיגה עם תלמיד אחר ופגע ברכב מתוך תחושת כעס וכן הודה כי נהג באלימות מילולית.

הנאשם הודה בביצוע העבירה בפני שרות המבחן, אך לא הביע צער על התנהגותו, ואמר כי **יש מקרים בהם יש צורך לנהוג באלימות על מנת להראות לאחר את טעותו.** בנוסף, הנאשם לא הביע אמפתיה כלפי נפגע העבירה והביע עמדה קורבנית.

שרות המבחן ציין כי הנאשם הפסיק את השיחה עם קצינת המבחן לאחר שעה ועזב כדי להביא, לדבריו, אסמכתא מהמשטרה על ביטול התלונה ע"י המתלונן, ואולם הנאשם לא שב למשרד שרות המבחן. צויין כי יצרו עם הנאשם קשר לתאם איתו פגישה נוספת, אך הוא לא יצר קשר ולא הגיע. בשל כך שרות המבחן לא יכול היה להמשיך את הליך החקירה ולא בא בהמלצה בעניינו של הנאשם.

טיעוני הצדדים לעונש

ביום 31/10/17 טענו הצדדים עונש.

4. טיעוני ב"כ המאשימה

ב"כ המאשימה ציין כי בכתב האישום נמנעה המאשימה מראש לעתור למאסר בפועל, וזאת, בין יתר השיקולים, מאחר והמתלונן ביטל את התלונה שלו ופוצה מטעם הנאשם או משפחתו.

ב"כ המאשימה טען כי לא ייגרם לנאשם כל נזק קונקרטי מהרשעתו, והעובדה כי גילו צעיר אין בה כשלעצמה כדי לבטל את ההרשעה.

ב"כ המאשימה ביקש להטיל על הנאשם מאסר על תנאי וקנס.

5. טיעוני ב"כ הנאשם

ב"כ הנאשם הגישה את הודעת המתלונן לפיה הנאשם פיצה אותו בגין הנזק שנגרם לו.

ב"כ הנאשם ביקשה להימנע מהרשעתו של הנאשם, בשל גילו הצעיר, הודאתו, לקיחת אחריות על מעשיו ובשל נסיבותיו האישיות המפורטות בתסקיר שרות המבחן.

ב"כ הנאשם ציינה כי היה מן הראוי להפנות את הנאשם לקבלת תסקיר משלים וביקשה לשקול אי הרשעה.

עוד ציינה ב"כ הנאשם כי הרשעה בפלילים תוסיף קשיים על חייו של הנאשם שממילא אין קלים, וכי מדובר באירוע חד פעמי שמאז התרחשותו חלפו שנה וחצי, תקופה בה לא נפתחו נגד הנאשם תיקים פליליים, והוסיפה כי מדובר באדם נורמטיבי העובד למחייתו.

ב"כ הנאשם ביקשה להימנע מהרשעתו של הנאשם, ובקשה להטיל עליו עונש שיקומי וצופה פני עתיד.

לשאלת בית המשפט ענתה ב"כ הנאשם כי הנאשם עובד במפעל רימוני פלאסט בייצור.

דברי הנאשם

הנאשם אמר כי הוא מודע למעשיו וכי הוא חושב שהוא לא היה צריך לפעול בצורה בה פעל. עוד הוסיף כי הוא הגיע להבנות עם המתלונן ולהסדר לעניין הנזק, וביקש להקל עמו.

שאלת ההרשעה

6. הכלל בהליך הפלילי הוא כי נאשם בגיר, שהוכחה אשמתו - יורשע בדין.

הימנעות מהרשעה הינה חריג לכלל, שהנו מוצדק רק במקרים נדירים וחריגים, בהם אין יחס סביר בין הנזק הצפוי לנאשם מן ההרשעה, אשר יש לקבוע כי הוא ממשי וחריף, לבין היעדר חומרתה של העבירה, שניתן להימנע מהרשעת מבצעה, מבלי שהדבר יפגע באינטרס הציבורי ובערך המוגן.

ראו לעניין זה את רע"פ 11476/04 **מדינת ישראל נגד חברת השקעות דיסקונט בע"מ (14.04.10)**:

"...ככלל, ביטולה של הרשעה במערך הענישה בפלילים הוא ענין חריג שבחריג, המתאפשר בנסיבות מיוחדות (סעיף 192א לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982, וסעיף 71א(ב) לחוק העונשין, התשל"ז-1977).

על פי העקרון המשפטי הרווח, קיומה של אחריות בפלילים לביצוע עבירות על החוק מחייב הרשעה וענישה כחלק מאכיפת הדין, כנגזר ממטרות הענישה, וכנדרש מיישום עקרון השוויון של הכל בפני החוק. בהתקיים אחריות פלילית, סטייה מחובת הרשעה וענישה היא, על כן, ענין חריג ביותר. ניתן לנקוט בה אך במצבים נדירים שבהם, באיזון שבין הצורך במימוש האינטרס הציבורי באכיפה מלאה של הדין, לבין המשקל הראוי שיש לתת לנסיבות האינדיבידואליות של הנאשם, גובר בבירור האינטרס האחרון. כאשר מתקיים חוסר איזון נוקב בין הענין שיש לציבור באכיפת הדין, לבין עוצמת הפגיעה העלולה להיגרם לנאשם מהרשעתו וענישתו, עשוי בית המשפט להשתמש בכלי הנדיר הנתון בידו ולהימנע מהרשעת הנאשם..."

הכלל המנחה לגבי הימנעות מהרשעה, נקבע בע"פ 2083/96 תמר כתב נגד מדינת ישראל (21.08.97), שם נקבע כי הימנעות מהרשעה תהיה מוצדקת רק בהתקיים שני תנאים מצטברים:

"ראשית, על ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם, ושנית, סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על ההרשעה בלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה.."

7. לאור האמור לעיל, ניתן לומר כי השאלה אם ניתן להימנע מהרשעת נאשם נענית תוך איזון הדדי בין שני שיקולים שמשקלם משפיע זה על זה - ככל שהעבירה חמורה יותר, נסיבותיה קשות, ופגיעתה בערכים ובמוסכמות החברתיות גבוהה יותר, אזי הימנעות מהרשעה של מבצעה תהיה פחות סבירה ומוצדקת, ותתאפשר, אם בכלל, רק מקום בו תוכח פגיעה ניכרת וקשה בעתידו של הנאשם.

8. חומרת העבירה ונסיבותיה - כאמור, לאחר שהודע לנאשם כי המתלונן, מורה הנהיגה שלו, אינו מעוניין עוד להמשיך וללמדו, ולאחר שזה מסר לו את טפסיו חזרה, הגיע הנאשם אל המתלונן, במהלך שיעור הנהיגה עם תלמיד אחר ואיים עליו בפגיעה בחייו ואמר לו כי זה יהיה הסוף שלו והוא לא יצא מזה חי ובהמשך פגע ושבר את המראה הימנית קדמית של רכבו.

הנאשם הסביר בפני שרות המבחן כי הרקע למעשיו הוא מחלוקת כספית בינו לבין המתלונן לאחר שזה לא החזיר לו כספים שהוא חייב לו. מדובר במקרה טיפוסי ונפוץ, למרבה הצער, שבו תסכול, תרעומת או טענה כלפי נותן שרות, מנותבים לאלימות. במקרה זה אלימות מילולית, ואלימות כלפי רכוש. ההתנהגות איננה נעדרת תכנון, אם כי לא מדובר בתכנון קר רוח או במזימה מורכבת. הנאשם ניגש אל המתלונן ביוזמה להתעמת עמו, ועשה זאת, מבלי לקבוע מראש, מבלי לנקוט בירור מכובד וענייני. הנאשם בחור לאיים על מורה הנהיגה לעיני תלמיד אחר, להתריס ולהזיק לאותה מראה בבחינת שליחת מסר מאיים ואלים.

גם אם יש ממש בטענה מטענותיו של הנאשם כלפי המורה לנהיגה, אין בכך הצדקה להתנהגות מאיימת ותוקפנית.

ההתנהגות פוגעת באינטרס חברתי מוביל שעניינו שמירה על בטחונו של הפרט. יש למנוע מצבים בהם ימצא

אדם נתון לאיומים על גופו ועל רכושו, בשל מחלוקת כספית או אי הסכמה מסוג יומיומי ונפוץ.

בנוסף, נפגע ערך חברתי נוסף שעניינו שמירה על רכוש הפרט.

תופעת פתרון סכסוכים בדרכים אלימות הנו תדיר ושלילי. נראה כי מחיקתן של התנהגויות מסוג זה יש שתיעשה באמצעות חינוך לסובלנות ולדרך ארץ, ואולם גם לבית המשפט קיים תפקיד במיגור התופעה בדרך של גינוי וענישה.

מעבר לעוגמת הנפש והפגיעה בשלוות נפשו של המתלונן, נגרם נזק רכושי לרכב, שהוסכם כי המתלונן פוצה עבורו.

9. לענין חומרת עבירות האיומים והערכים המוגנים, ראו את הדברים שנאמרו על ידי כב' השופט גולדברג בע"פ 103/88 **משה ליכטמן נ' מדינת ישראל (06.09.89)**:

"...אינטרס החברה הוא להגן על שלוות נפשו של הפרט... מפני מעשי הפחדה והקנטה שלא כדין. אינטרס חברתי נוסף אף הוא מוגן בעקיפין בעבירה זו, והוא נוגע לחופש הפעולה והבחירה של הפרט... בידוע הוא, שבמקרים רבים מושמעים איומים Per se כמסר מוסווה להתנהגות המצופה מן המאויים. נמצא, כי סעיף 192 מקדים רפואה למכה ומונע מלכתחילה פגיעה עתידית בחירות הפעולה של הזולת".

וכן את הדברים שנאמרו ברע"פ 2038/04 שמואל לם נ' מדינת ישראל (04.01.06):

"האיום הוא, אפוא, ביטוי שהמשפט מטיל עליו מגבלות תוך פגיעה בחופש הביטוי וזאת, כדי להגן על ערכים אחרים ובהם שלוות נפשו, בטחונו וחירות פעולתו של הפרט. האיום מסכן את חירות פעולתו של הפרט שכן, פעמים רבות, כרוך האיום גם בציפייה להתנהגות מסוימת מצד המאויים שהמאיים מבקש להשיג באמצעות השמעת האיום".

10. סבורני כי מדובר בפגיעה משמעותית, גם אם לא גבוהה מאד, בערכים החברתיים, אשר בהיעדר נסיבות מיוחדות וכבודות משקל מחייבת הרשעה בגינה.

11. השלב השני בבחינת שאלת ביטול הרשעה הוא לבדוק האם תיגרם לנאשם פגיעה קונקרטי בעתידו, שבגינה מן הראוי לבטל את הרשעתו.

בבואו של בית המשפט לבחון את הנזק העלול להיגרם לנאשם, על הנאשם להתייחס לנזק מוחשי קונקרטי ולא לאפשרויות תיאורטיות לפיהן יגרם לנאשם נזק בעתיד. ראו לענין זה את הדברים שנאמרו ברע"פ 9118/12 **אלכסנדר פריגין נגד מדינת ישראל (03.01.13)**:

"לא מצאתי כל פגם בעמדתו של בית המשפט המחוזי, לפיה יש להתייחס לנזק המוחשי-קונקרטי העלול להיגרם למבקש, ואין להידרש לאפשרויות תיאורטיות, לפיהן עלול להיגרם לו נזק כלשהו בעתיד. קבלת גישתו זו של המבקש, תחייב את בית המשפט להידרש לתרחישים תיאורטיים, שאין לדעת אם יתממשו בעתיד, ולא ברור כלל עד כמה תהיה להרשעה בדין השפעה על התכנותם של אותם תרחישים."

לא הועלתה על ידי ההגנה כל טענה, לפיה תיגרם לנאשם פגיעה קונקרטיה כתוצאה מהרשעתו. נמסר, בתשובה לשאלתי, כי הנאשם עובד כיום במפעל, והוא לא הצביע על כל מסגרת תעסוקתית ספציפית, מסלול לימודים או אפילו תכניות עתידיות אשר עלולים להיפגע מהרשעה פלילית ושביגים ראוי להימנע מהרשעתו. אומנם מדובר בנאשם צעיר שאין לחובתו הרשעות קודמות ואולם גם אם קיים סיכוי שהרשעה בפלילים תקשה עליו במידת מה, לא הובאה לכך כיום כל אינדיקציה. לא התמלא איפוא התנאי להימנעות מהרשעה.

מעבר לכך - גישתו של הנאשם לעבירה, שכללה הבעת עמדה לפיה הפעלתה של אלימות, בסיטואציות מסוימות, עשויה להיות מוצדקת, סירובו למסור בדיקת שתן, ו"היעלמותו" ללא שוב, בשיאו של הליך הכנת התסקיר - כל אלה הופכים את עניינו לבלתי מתאים לאי הרשעה.

נוכח כל האמור לעיל, אני מרשיעה את הנאשם בעבירות שיוחסו לו בכתב האישום המתוקן.

דין והכרעה

12. מלאכת גזירת העונש נעשית, על פי הוראות תיקון 113 שבחוק העונשין, בשני שלבים עיקריים. ראשית, יש לקבוע את מתחם הענישה הראוי לעבירה, תוך מתן ביטוי מרכזי לעיקרון ההלימה, בהתחשבות בערכים המוגנים בעבירה ובמידת הפגיעה בערכים אלה, מדיניות הענישה הנוהגת ובהתאם לנסיבות הקשורות לביצוע העבירה. שנית, יש להציב את העונש בתחומי המתחם שנקבע, וזאת על פי נסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה. בנוסף, יש לבחון את מתקיימים שיקולים אשר מצדיקים סטייה מתחומי המתחם שנקבע.

התייחסתי לעיל לערכים המוגנים ולנסיבותיו של המקרה. לגבי מדיניות הענישה, מתחם הענישה והצבת העונש בגדרי המתחם - דיון זה מתייחר כאן בשל עמדתה המתונה של המאשימה לעונש, אשר לא כללה עתירה למאסר בפועל, וכיוונה לענישה מותנית בלבד.

13. אציין בקצרה כי הענישה בגין עבירות איומים, כמו גם בעבירות של היזק לרכוש, נעה בתוך מתחם המתחיל ממאסר מותנה ומסתיים במאסרים בפועל, לפעמים לא בעבודות שרות.

14. הנאשם צעיר בן 20, נעדר הרשעות קודמות, הודה במיוחס לו וחסך מזמנו של בית המשפט.

הנאשם קיבל אחריות, אם כי חלקית בלבד על ביצוע העבירות ופיצה את המתלונן, אשר פנה לבטל את תלונתו. נוכח כל האמור לעיל, מצאתי כי עמדתה של המאשימה בדבר הטלת מאסר על תנאי וקנס הינה הולמת את נסיבות העניין, ומכוונת, כאמור, לתחתית מתחם הענישה. כאמור, הצדדים הסכימו כי המתלונן פוצה על הנזק שנגרם לו, על כן לא ראיתי מקום להטיל פיצוי נוסף על הנאשם.

סוף דבר

15. **לאור כל האמור לעיל, אני מציינת שוב כי הרשעתי את הנאשם בעבירות המיוחסות לו בכתב האישום ואני גוזרת את עונשו כדלקמן:**

א. חודשיים מאסר על תנאי, ואולם הנאשם לא יישא עונש זה אלא אם יעבור במהלך תקופה של שלוש שנים מהיום את העבירות בהן הורשע.

ב. חתימה על התחייבות על סך 2,000 ₪, להימנע במהלך תקופה של שלוש שנים מהיום מלעבור על העבירות בהן הורשע. במידה והנאשם ולא יחתום כאמור תוך 7 ימים, ייאסר ליומיים.

ג. קנס על סך 800 ש"ח או 4 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב-4 תשלומים חודשיים שווים ורצופים. תשלום ראשון עד יום 10.12.17 ובכל 10 לחודש שלאחריו.

אי תשלום אחד מהשיעורים, יעמיד את היתרה לפירעון מיידי.

המזכירות תחזיר לנאשם סך פיקדון שהופקד במזומן בצו הבאה.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי תוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, ב' כסלו תשע"ח, 20 נובמבר 2017, במעמד הנוכחים.